

уроках математики. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2015, Вип 12. С.324-329

REFERENCES

1. Bronkhorst, H., Roorda, G., Suhre, C. et al. (2019). *Logical Reasoning in Formal and Everyday Reasoning Tasks*.
2. De Troyer, O., Lindberg, R. & Sajjadi, P. (2019). *TrueBiters, an educational game to practice the truth tables of propositional logic: Development, evaluation, and lessons learned*.
3. Lee, K. (2017). *Convergent and divergent thinking in task modification: a case of Korean prospective mathematics teachers' exploration*.
4. Li, Y., Schoenfeld, A.H. (2019). *Problematizing teaching and learning mathematics as "given" in STEM education*.
5. Shaughnessy, M., DeFino, R., Pfaff, E. et al. (2020) *I think I made a mistake: How do prospective teachers elicit the thinking of a student who has made a mistake?*.
6. Tiruneh, D.T., Weldeslassie, A.G., Kassa, A. et al. (2016) *Systematic design of a learning environment for domain-specific and domain-general critical thinking skills*.
7. Astafieva, M., Proshkin, V., Radchenko, S. (2018) *Formuvannia krytychnoho myslennia maibutnikh uchyteliv matematyky zasobamy heometrii*. [Formation of critical thinking of future teachers of mathematics by means of geometry].
8. Marchenko, V.S. (2017). *Pidhotovka maibutnikh uchyteliv fizyko-matematychnykh spetsialnostei do rozvytku matematychnoho myslennia uchniv osnovnoi shkoly* [Preparation of future teachers majoring in physics and mathematics for the development of mathematical thinking in secondary school students]. Odesa.
9. *Metodychnyi lyst* (1959) «Rozvytok lohichnoho myslennia uchniv u protsesi vykladannia matematyky v serednii shkoli» skladenyi Holovnym Upravlinniam shkil Ministerstva osvity RRFSR i pidhotovlenyi do druku ukrainskoiu movoiu Upravlinniam shkil Ministerstva osvity URSR. [The methodical letter "Development of logical thinking of students in the process of teaching mathematics in high school" was compiled by the Main Department of Schools of the Ministry of Education of the RSFSR and prepared for printing in Ukrainian

by the Department of Schools of the Ministry of Education of the USSR.].

10. Myslitska, N.A. (2013). *Formuvannia kultury lohichnoho myslennia yak vazhlyvyi komponent metodychnoi pidhotovky maibutnoho uchytelia fizyky* [Formation of the culture of logical thinking as an important component of methodical training of the future teacher of physics].
11. Muzyka, Yu.O. (2009). *Pidhotovka maibutnikh uchyteliv do formuvannia lohichnoho myslennia molodshykh shkoliariv*. [Preparation of future teachers for the formation of logical thinking of primary school students]. Odesa.
12. *Navchalna prohrama z matematyky dlia uchniv 10-11 klasiv zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladiv. Profilnyi riven (n.d.)* [Curriculum in mathematics for students of 10-11 grades of secondary schools. Profile level].
13. «Reitynh vyshiv Vstup.OSVITA.UA», *Osvita.UA*. ["Rating of universities Vstup.OSVITA.UA", *Osvita.UA*].
14. Sharan, O., Yuras, Z. (2015). *Pedahohichni umovy formuvannia hotovnosti maibutnikh vchyteliv pochatkovykh klasiv do rozvytku lohichnoho myslennia molodshykh shkoliariv na urokakh matematyky* [Pedagogical conditions for the formation of the readiness of future primary school teachers for the development of logical thinking of primary school students in mathematics lessons].

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

МИХАЙЛЕНКО Любов Федорівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
Наукові інтереси: формування і розвиток методичної компетентності вчителя математики.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

MYKHAYLENKO Lyubov Fedorivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor of the Department of Algebra and Methods of Teaching Mathematics, Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University.
Circle of research interests: formation and development of methodical competence of a mathematics teacher.

Стаття надійшла до редакції 09.09.2020 р.

УДК 378.112

DOI: 10.36550/2415-7988-2020-1-191-123-127

НЕСТЕРОВА Ольга Юрївна -

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри перекладу

Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»

ORCID:<https://orcid.org/0000-0002-5952-4664>

e-mail: olnesterova@yahoo.com

**ЧЕСНІСТЬ ЯК ОДНА ІЗ ОСНОВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ:
ПОГЛЯД ДОСЛІДНИКІВ США**

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Академічна доброчесність визначається як пріоритет розвитку сучасної системи освіти в Україні. Проте ця концепція залишається одним із дослідницьких питань, які потребують глибокого наукового осмислення, адже дефініції, запропоновані освітнім законодавством залишають багато невизначених аспектів проблеми, механізмів реалізації деяких положень тощо. У таких умовах є

доцільним знайомство із досвідом інших країн, що мають більш розвинені системи підтримки академічної доброчесності, зокрема США, де напрацьовано значну кількість процедур та вимог, пов'язаних із даною проблематикою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика академічної доброчесності знаходить своє відображення у роботах багатьох сучасних дослідників як в Україні, та і за кордоном [7-9].

Незважаючи на те, що в основі ключових понять концепції академічної доброчесності є загальнолюдські цінності, дослідники [11] наголошують на культурній зумовленості компонентів академічної доброчесності, внаслідок чого виникають проблемні ситуації при здобутті освіти в умовах відмінного культурного та освітнього середовища. Слід зазначити, що українські педагоги звертаються до теоретичних та практичних розробок американських колег, проте питання академічної доброчесності розглядається переважно з точки зору визначення ефективних інструментів протидії переважно таким випадкам проявів академічної нечесності, як плагіат [9] на різних рівнях здобуття освіти, включаючи виконання вимог щодо здобуття наукових доктора філософії та доктора наук.

Незаперечним є той факт, що академічна доброчесність – це багатоаспектне поняття, що потребує комплексного визначення та осмислення. На думку представників Міжнародного центру з академічної доброчесності (International Center for Academic Integrity) академічна доброчесність ґрунтується на шести цінностях, серед яких чільне місце посідає чесність [11]. Ряд дослідників розглядає чесність як ключовий елемент цієї системи, проте є й відмінні точки зору.

Тому головною метою нашої роботи є опис особливостей трактування поняття чесності як компонента ціннісної основи академічної доброчесності у роботах науковців США. Досягнення поставленої мети передбачає вирішення таких основних завдань:

1) визначити основні підходи до визначення поняття чесності як компонента ціннісної основи академічної доброчесності в дослідженнях науковців Сполучених Штатів Америки;

2) описати специфіку визначених підходів та особливості запропонованих у їх межах трактувань цього поняття.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Слід зазначити, що основними джерелами інформації стосовно проблеми чесності дослідженнях науковців Сполучених Штатів Америки в контексті академічної доброчесності виступають як наукові розвідки, так і різноманітні ресурси для студентів, які присвячено питанню доброчесності та етики.

У працях науковців досліджуване питання розглядається у філософському та освітньому контекстах. Одним із ключових також виступає питання протиставлення понять «чесність» - «нечесність», що дозволяє як запропонувати зручне з точки зору практичного застосування визначення, так і врахувати основні аспекти проблеми. Поряд із вивченням поняття чесності виступає також і поняття «чесна поведінка» та протилежне йому «нечесна поведінка».

Вчені багато уваги приділяють опису можливих варіантів прояву чесності та чесної поведінки й відповідних протиставлюваних їм понять, зокрема специфіці їх реалізації в початковій діяльності здобувачів освіти. Ці ж ідеї знаходять своє

відображення і в дослідженнях процесу навчання аспірантів та поведінки науково-педагогічних працівників і незалежних дослідників.

Слід також зазначити, що академічна чесність/нечесність розглядаються окремо і в аспекті навчання іноземних студентів. Так, Деніс Сімпсон, вивчаючи причини проявів академічної нечесності саме серед іноземних студентів, зазначає: «Через те, що іноземні студенти зазвичай витрачають більше енергії та ресурсів, розумових, фінансових чи родинних, щоб підтримувати себе та придивитися до нового життєвого середовища за кордоном, їх прагнення досягти успіху стає сильнішим. Цей додатковий тиск призводить до ризику проявів нечесності» [7]. Л. Томпсон, Дж. Бергі, Т. Сулак, Дж. Шітс та Т.Трепінські, досліджуючи культурні особливості іноземних студентів та їх ставлення до вимог у сфері академічної чесності визначають, що «для іноземних студентів корисним є спеціальне навчання з обговоренням питань академічної чесності з культурної перспективи, адже вони таким чином зможуть сприйняти і зрозуміти ті вимоги, які ставляться з боку їх університету» [14, с. 150].

Однією із найважливіших ідей американських дослідників є розуміння академічної спільноти як провідного чинника виховання академічної доброчесності та зокрема академічної чесності. Так, Ф. Кавіко та Б. Муйтаба підкреслюють, що політика академічної чесності має бути спрямована не суто на академічні порушення, а скоріше на створення культури та клімату в закладі освіти, що виводять на перший план та сприяють академічній чесності [8]. Таке розуміння проблематики академічної чесності є передумовою для підвищення ефективності заходів, що розробляються для вирішення проблеми.

Сучасні умови провадження освітньої діяльності, а також поширення і популярність дистанційних курсів з розвитку навичок і підвищення кваліфікації та освітніх програм актуалізують пошук шляхів та засобів забезпечення академічної чесності при організації змішаного та дистанційного навчання. Американські науковці зосереджують увагу як на технічних питаннях організації навчального процесу, так і на виховних аспектах і розвитку особистості. Відповідно до виділення у межах дистанційного навчання синхронної та асинхронної складової дослідники визначають ключові аспекти, які можуть спричинити прояви академічної нечесності здобувачів освіти, а також визначають принципи організації навчального процесу, що можуть стати основою для протидії та попередження порушень академічної доброчесності.

У такому контексті американські автори звертають пильну увагу на причини нечесності, ті чинники, які спричиняють прояви академічної нечесності з боку насамперед здобувачів освіти. Серед основних причин здебільшого постають такі:

- недостатня обізнаність здобувача освіти з питань проявів чесності у процесі навчання;
- низький рівень розуміння вимог до елементів навчальної програми;

- незрозумілі інструкції викладача щодо виконання певних завдань;
- низький рівень навичок самоменеджменту та планування часу;
- психологічна неготовність здобувача освіти до самостійної роботи та нового способу життя, який асоціюється із процесом навчання у закладі вищої освіти;
- недостатній рівень володіння мовою, яка використовується в академічному середовищі для спілкування (слід зазначити, що проблема є не менш актуальною для частини студентів, для яких ця мова є рідною).

Відповідно до зазначених причин пропонуються можливі варіанти їх вирішення. Дослідники із США вважають однією із передумов ефективного вирішення цієї проблеми високий рівень поінформованості учасників освітнього процесу. Так, для студентів пропонуються спеціальні посібники, де розглядаються питання академічної доброчесності, подаються визначення ключових термінів, описуються права та обов'язки здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників. Здебільшого такі посібники розміщуються на сайтах освітніх установ та є у вільному доступі для студентів, які можуть у будь-який час отримати необхідну інформацію, а в разі її відсутності – звертатися до відповідальних осіб із питаннями особисто. Деякі автори для вирішення завдання інформування здобувачів освіти обґрунтовують та підтримують ідею розробки спеціальних курсів з академічної доброчесності, які студенти відвідують на початку навчання або включення цієї тематики до вже існуючих курсів знайомства з університетом, які пропонуються першокурсникам [1; 4].

Значна увага приділяється визначенню та опису форм академічної нечесності, як-от: списування, замовлення виконання робіт іншими особами, використання при виконанні завдань допоміжних засобів, якщо це заборонено умовами виконання завдань чи під час іспитів (наприклад, словників, обчислювальних пристроїв тощо). Як приклад, розглянемо перелік ситуацій, запропонований К. Вілліс та Е. Александер при проведенні дослідження ставлення студентів до проявів академічної нечесності [6]:

1. Дозвіл іншому студенту бачити відповіді під час іспиту.
2. Подання роботи, виконаної кимось іншим, як власної.
3. Використання певного типу фізичної чи звукової сигналізації для обміну інформацією під час іспиту.
4. Робота разом з іншими студентами над індивідуальним завданням чи проектом.
5. Використання помилкового виправдання для затримки складання іспиту або здачі завдання.
6. Копіювання іспиту іншого студента.
7. Передавання іншим відповідей під час іспиту.
8. Дозвіл іншому студенту бачити відповіді під час іспиту.

9. Відсутність посилань на використані ресурси (плагіат).

10. Звернення до когось з проханням перевірити роботу/завдання перед поданням викладачеві.

11. Посилання на джерела в бібліографії, які не були прочитані чи використані.

12. Отримання оцінки за повну участь у груповому проекті, коли студент не зробив належної частки роботи.

13. Відвідування професора в його / її кабінеті для отримання незаслуженої оцінки.

14. Наявність програмованої або збереженої інформації в електронному пристрої (калькулятор, смартфон) під час складання іспиту.

15. Запитання про зміст іспиту у того, хто його склав.

16. Надання інформації про зміст іспиту тому, хто його ще не склав.

17. Обмін знімками екрану, зробленими на іспиті.

Як бачимо, ситуації, в яких може виявлятися академічна нечесність, досить різноманітні і не обмежуються списуванням (плагіатом). Слід звернути увагу на те, що порушенням є як звернення до інших студентів по допомогу (якщо це не завдання для виконання у групі), так і надання такої допомоги іншим.

Важливим джерелом інформації про академічну нечесність для студентів є спеціальні посібники та кодекс поведінки студента, які здебільшого розміщуються на сайтах закладів освіти. Інформація, подана у таких джерелах, чітко та зрозуміло висвітлює права й обов'язки студентів та педагогічних працівників, і виступає певним чином як орієнтир для здобувачів освіти. У таких посібниках можуть розглядатися як загальні питання академічної нечесності, так і окремі випадки, які можуть також бути прикладами порушень академічної чесності.

Проблема використання допоміжних засобів постає досить складною, адже для різних спеціальностей такі «заборонені» допоміжні засоби також будуть неоднаковими, тому порівняно складно формулювати певні універсальні вимоги та правила. Різниця може навіть спостерігатися у процесі засвоєння одного певного курсу у зв'язку зі специфікою матеріалу, що вивчається, та навичок, які необхідно сформулювати або розвинути. Таким чином відповідно до ситуації та умов навчальної діяльності питання проявів академічної чесності та нечесності можуть значною мірою варіюватися.

Вирішення цієї проблеми здебільшого мислиться як питання запобігання. Науковці наголошують на тому, що для запобігання таким порушенням слід вчасно інформувати здобувачів освіти про ті правила та вимоги, які є актуальними для певного курсу чи певного завдання. Для того, щоб дотримуватись принципів чесною поведінки, студент має чітко усвідомлювати, що саме розуміється під цим поняттям у даному конкретному випадку, і де пролягає межа між виконанням вимоги викладача та

порушенням у сфері академічної доброчесності. Таким чином, викладач також докладає зусиль до формування особистості здобувача освіти як фахівця, для якого чесність і пріоритетом у навчанні та майбутній професійній діяльності. Проте актуалізується і проблема розвитку гнучкості мислення здобувача освіти, що є однією з ключових ознак самостійного фахівця, готового до професійної діяльності в умовах сучасного міжнародного ринку праці.

Крім високого рівня інформованості для запобігання проявам нечесної поведінки важливою постає сама організація процесу навчання, роль педагогічного працівника та здобувача освіти. Так, американські дослідники Франк Кавіко та Багаудін Муйтаба підкреслюють, що «ключем до забезпечення того, що студенти виконують свою роботу, є залучення студентів до процесу навчання, заохочення їх до висловлення почуттів, які асоціюються з навчанням, та допомога в тому, щоб інтегрувати знання в повсякденне життя. Тобто педагоги мають «залучати» голови, серця та звички своїх студентів у процес навчання для того, щоб краще оцінювати прогрес та підвищити рівень навчання і відповідно знизити імовірність списування» [8, с. 84-85]. Таким чином вирішується як завдання більш ефективного та об'єктивного оцінювання досягнень здобувача освіти, так і створюються передумови до підвищення рівня мотивації до саморозвитку й навчання та дотримання принципів чесної поведінки та академічної доброчесності у цілому.

Для педагогічних працівників також важливими є вміння реагувати на випадки проявів академічної нечесності. Для виконання цього завдання їм потрібно насамперед чітко усвідомлювати сутність проблеми академічної нечесності та бути знайомими з процедурами, необхідними для встановлення факту порушення правил академічної чесності. Для визначення та дотримання таких процедур велику роль відіграє якісна взаємодія педагогічних працівників та адміністрації закладів вищої освіти. На думку американських вчених Т. Коалтер, Хі Ло Лім та Т. Ваноріє, які вивчали особливості поведінки педагогічних працівників університету у випадках виявлення академічної нечесності з боку студентів, винятково важливою є тісна взаємодія педагогів та представників адміністрації для припинення неетичної поведінки у закладах освіти [9, с. 12]. Така точка зору науковців підтверджується результатами їх досліджень, кількісні та якісні дані яких узагальнені у [9]. У ряді університетів розроблено чіткі інструкції для педагогічних працівників, якими вони мають керуватися при виявленні випадків академічної нечесності. Такі документи розміщено на сайтах закладів освіти [1-5], отже всі процедури реагування та підтвердження тих чи інших ситуацій є прозорими та відомі всім учасникам навчального процесу. Слід зазначити, що заклади освіти виявляють гнучкість щодо необхідної документації. Так, на ресурсі [3] розміщено форми документів, якими рекомендується користуватися під час

дистанційного навчання у період сучасної пандемії. Дослідники з Центру розвитку педагогічних працівників Університету Колорадо [10] пропонують колегам рекомендації із підтримку академічної чесності студентів, що узагальнюють інформацію щодо проблем, рішень та ресурсів, пов'язаних із академічною чесністю при викладанні онлайн курсів.

Отже, педагогічні працівники у закладах вищої освіти США отримують суттєву ресурсну та методичну підтримку, що сприяє їх залученню у процес формування ціннісних орієнтирів академічного середовища, зокрема з урахуванням пріоритету академічної чесності.

Досить цікавим є підхід американських учених до попередження академічної нечесності, який базується на моделюванні профілів «академічно чесного студента» та «академічно нечесного студента». Таке моделювання відбувається на основі аналізу відповідних релевантних даних стосовно чинників, які можуть зумовлювати прояви академічної нечесності з боку здобувачів освіти [12]. Є також ряд наукових розвідок, спрямованих на прогнозування проявів академічної нечесності на основі психологічних портретів студентів. Незважаючи на те, що результати моделювання досить часто виявляються неоднозначними, дослідники вважають можливим враховувати їх при розробці стратегій протидії проявам академічної нечесності на різних рівнях.

Висновки з дослідження і перспективи подальших розробок напрямку. Отже, питання академічної чесності знаходить системне відображення у роботах науковців США. Теоретичні надбання використовуються при розробці практичних посібників для студентів закладів вищої освіти. Наукове осмислення питання здебільшого базується на діяльнісному підході. З урахуванням специфіки навчальної діяльності формуються теоретичні моделі чесної та нечесної поведінки, відповідно до цих моделей створюються рекомендації для учасників навчального процесу.

Перспективами подальших розробок даного напрямку можуть стати дослідження, спрямовані на адаптацію наукового доробку дослідників США з метою впровадження деяких елементів в систему виховної роботи в закладах освіти, зокрема вищої, в Україні.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Definitions of Academic Honesty Violations. URL: <https://wmich.edu/conduct/honesty/definitions> (дата звернення 08.09.2020)
2. Academic honesty. URL: <https://international.uiowa.edu/iss/community/honesty> (дата звернення 08.09.2020)
3. Academic Integrity Notification Template. URL: <https://osrr.uncg.edu/academic-integrity-notification-template-2/> (дата звернення 08.09.2020)
4. Academic Integrity Policy: U.S. Campuses. URL: https://www.nyit.edu/policies/academic_integrity_policy_us_campuses (дата звернення 08.09.2020)
5. Conduct, Professional Ethics & Reporting Misconduct. URL: <https://gsas.yale.edu/resources-students/conduct->

professional-ethics-reporting-misconduct (дата звернення 08.09.2020)

6. Alexander E., Willis K. Academic Dishonesty: Then and Now, A Comparison. In Proceedings. *Atlantic Marketing Association Conference*, Asheville, North Carolina, September 25 – 28, 2019, 217-222.

7. Denise S. Academic dishonesty: An international student perspective. *Higher Education Politics & Economics*, 2(1). doi:10.32674/hepe.v2i1.22

8. Cavico F., Mujtaba B.G. Making The Case For The Creation Of An Academic Honesty And Integrity Culture In Higher Education: Reflections And Suggestions For Reducing The Rise In Student Cheating. *American Journal of Business Education (AJBE)*, 2. doi:10.19030/ajbe.v2i5.4072

9. Coalter T., Lim Chi Lo, Wanorie T. Factors that Influence Faculty Actions: A Study on Faculty Responses to Academic Dishonesty. *International Journal for the Scholarship of Teaching and Learning*, 1(1), Art. 12.

10. Encouraging Academic Honesty Toolkit. URL: https://www.ucdenver.edu/faculty_staff/faculty/center-for-faculty-development/Documents/academic_honesty.pdf (дата звернення 08.09.2020)

11. The Fundamental Values of Academic Integrity. 2014.

12. Parnter C. (2020). Academic misconduct in higher education: A comprehensive review. *Journal of Higher Education Policy And Leadership Studies*, 1(1), 25-45.

13. Tallent-Runnels M.K., Cooper S., Lan W.Y., Thomas J.A., Busby C., How to Teach Online: What the Research Says. *Distance Learning*, 2(1), 2005. 21-27.

14. Thompson L., Bagby J., Sulak T., Sheets J., Trepinski T. The Cultural Elements of Academic Honesty. *Journal of International Students*, 7(1), 2007. 136-153.

REFERENCES

1. *Definitions of Academic Honesty Violations.*
2. *Academic honesty.*
3. *Academic Integrity Notification Template.*
4. *Academic Integrity Policy: U.S. Campuses.*
5. *Conduct, Professional Ethics & Reporting Misconduct.*

6. Alexander, E., & Willis, K. (2020). *Academic Dishonesty: Then and Now, A Comparison. In Proceedings.* Asheville.

7. Denise, S. (2016). *Academic dishonesty: An international student perspective.*

8. Cavico, F., & Mujtaba, B. G. (2009). *Making The Case For The Creation Of An Academic Honesty And Integrity Culture In Higher Education: Reflections And Suggestions For Reducing The Rise In Student Cheating.*

9. Coalter, T.; Lim, Chi Lo, & Wanorie, T. (2007). *Factors that Influence Faculty Actions: A Study on Faculty Responses to Academic Dishonesty.*

10. *Encouraging Academic Honesty Toolkit.*

11. *The Fundamental Values of Academic Integrity.* (2014).

12. Parnter, C. (2020). *Academic misconduct in higher education: A comprehensive review.*

13. Tallent-Runnels, M. K., Cooper, S., Lan, W. Y., Thomas, J. A., & Busby, C., (2005). *How to Teach Online: What the Research Says.*

14. Thompson, L., Bagby, J., Sulak, T., Sheets, J., & Trepinski, T. (2017) *The Cultural Elements of Academic Honesty.*

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

НЕСТЕРОВА Ольга Юрївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри перекладу Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»

Наукові інтереси: розвиток академічної доброчесності.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

NESTEROVA Olha Yuriyivna – PhD in education, associate professor, associate professor of Translation department of Dnipro University of technology

Circle of research interests: academic integrity development.

Стаття надійшла до редакції 21.09.2020 р.

УДК 378.14

DOI: 10.36550/2415-7988-2020-1-191-127-130

ПОПАДИЧ Олена Олександрівна –

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет»
ORCID:<https://orcid.org/0000-0003-1426-4114>
e-mail: olena.popadych@uzhnu.edu.ua

БІНАРНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Готовність учителів початкових класів до формування правової компетентності учнів необхідно спрямувати не лише на засвоєння знань, умінь та навичок фахової діяльності. Для майбутнього їхнього застосування в тих чи інших професійних ситуаціях, необхідне формування креативного бажання та вміння вчителя моделювати власні нетипові підходи до виконання педагогічних завдань. Майстерність вибудовувати завдання і

творчо їх виконувати – один із основних критеріїв належного рівня фахової підготовки вчителя.

Майбутній педагог у сфері початкової освіти «має володіти певними фаховими вміннями моделювання пізнавальної діяльності учнів та особистої фахової діяльності. У широкому плані формування правової компетентності молодших школярів доцільно розглядати у якості засобу виконання акмеологічної стратегії фахової підготовки в сучасному закладі вищої освіти» [4, с.307].